herpy

GEKONY

Reticulated velvet gecko

Hesperoedura reticulata

Hesperoedura reticulata to mały, nocny, nadrzewny gekon z wewnętrznej części południowo-zachodniej Australii Zachodniej, gdzie żyje pod luźną korą eukaliptusów w otwartych lasach i zaroślach. W terrariach jest prawie nieznany, dlatego zalecenia dotyczące hodowli opierają się na klimacie obszaru występowania i na krewniakach z tej samej rodziny.

Rodzina: Diplodactylidae Dawna nazwa: *Oedura reticulata; Amalosia reticulata*

NAJWAŻNIEJSZE FAKTY

ZWIERZĘ

Wielkość dorosłego osobnika	**12-15 cm** długość całkowita z ogonem
Długość życia	**8-12 lat**
Aktywność	**W nocy**
Tryb życia	**Nadrzewny**
Środowisko	**Półpustynia i lasy i łąki strefy umiarkowanej**
Trudność	**Doświadczony**

HODOWLA

Min. terrarium	**45 × 30 × 45 cm** D × S × W dla 1 dorosłego osobnika
Temperatura w dzień	**22-28 °C**
Miejsce wygrzewania	**28-32 °C**
Temperatura w nocy	**15-18 °C**
Wilgotność	**30-50%**
UVB	**Opcjonalne** Strefa Fergusona 1
Zimowanie	**10-15 °C** 6-10 tygodni
Pokarm	**Owady**
Utrzymanie	**Pojedynczo lub w parach**

ROZMNAŻANIE

Rozmnażanie	**Jajorodny**
Wielkość zniesienia	**1-2 jaj**
Inkubacja	**60-80 dni** przy 25-28 °C

OCHRONA I FORMALNOŚCI

CITES	**Niewymieniony**
Załącznik unijny	**Niewymieniony**
IUCN	**Najmniejszej troski (LC)**

O gatunku

Hesperoedura reticulata to mały gekon z wyraźnym siatkowatym wzorem jasnych i ciemnych rysunków na grzbiecie i ogonie. Należy do rodziny Diplodactylidae i został opisany w 1969 roku jako *Oedura reticulata*. Przez krótki czas zaliczano go do *Amalosia*, ale poza tym figurował w *Oedura*, dopóki badanie genetyczne z 2012 roku nie przeniosło go do osobnego rodzaju, *Hesperoedura*, którego jest gatunkiem typowym. Rodzaj obejmuje tylko ten jeden gatunek. Nazwa gatunkowa nawiązuje do siatkowatego wzoru, a nazwa rodzajowa oznacza "zachodni gruby ogon", ponieważ rodzaj występuje wyłącznie w południowo-zachodnim narożniku Australii.

Gatunek jest mały i smukły, mierzy około 12-15 cm wraz z ogonem. Ta wartość to szacunek na podstawie spokrewnionych australijskich gekonów podobnej wielkości; dokładne wymiary nie są udokumentowane. Oczy są duże, z pionową źrenicą, a palce mają lamelki, które zapewniają dobrą przyczepność do kory i skał. Jak u większości gekonów, ogon może zostać odrzucony w razie zagrożenia.

Gatunek jest rzadko spotykany w niewoli i niewiele napisano o jego hodowli. Australia nie zezwala na eksport dzikich gadów, więc zwierzęta poza tym krajem pochodzą z hodowli, a tych jest niewiele.

Występowanie i środowisko

Hesperoedura reticulata występuje wyłącznie w południowo-zachodniej części Australii Zachodniej, w wewnętrznej części Wheatbelt i dalej na wschód, aż do regionu Goldfields. Lokalizacja typowa leży w południowej części Wheatbelt, na około 33 stopniach szerokości południowej. Znane stanowiska znajdują się mniej więcej między 29,5 a 33,5 stopnia szerokości południowej oraz 116 a 123 stopniem długości wschodniej, czyli w pasie na wschód od Perth.

Gatunek nie dociera ani do wybrzeża zachodniego, ani do południowego i nie występuje poza Australią Zachodnią.

> **Naturalny zasięg:** Australia.

ŚRODOWISKO

Hesperoedura reticulata żyje w otwartych lasach eukaliptusowych i zaroślach, także w pozostałościach lasów między polami w Wheatbelt, gdzie w dzień kryje się pod luźną korą i w szczelinach pni i gałęzi. Nocą wychodzi i poluje na drzewach. Tryb życia przypomina ten u krewniaków takich jak *Amalosia rhombifer*.

Klimat Wheatbelt jest śródziemnomorski i półsuchy, z gorącymi, suchymi latami i chłodnymi, deszczowymi zimami. Latem temperatura w dzień często przekracza 30 °C, natomiast letnie noce są znacznie chłodniejsze. Zimą dni mają około 15-20 °C, a w nocy temperatura może zbliżać się do zera. Opady wynoszą kilkaset milimetrów rocznie i przypadają głównie na zimę.

Hodowla

TERRARIUM

Wiedza o hodowli *Hesperoedura reticulata* jest bardzo skąpa. Zalecenia opierają się na klimacie obszaru występowania oraz na nadrzewnych australijskich gekonach z tej samej rodziny, takich jak *Amalosia rhombifer*, *Oedura marmorata* i *Strophurus ciliaris*. Podane wartości zostały zapożyczone od nich.

Pojedyncze dorosłe zwierzę potrzebuje terrarium o wymiarach co najmniej 45 × 30 × 45 cm (długość × szerokość × wysokość). Wysokość ma znaczenie, ponieważ gatunek jest nadrzewny. Urządź terrarium korą korkową ustawioną ukośnie lub pionowo, tak aby zwierzę mogło chować się w wąskich szczelinach, a także suchymi gałęziami i kilkoma płaskimi kamieniami. Jako podłoże sprawdzi się sucha mieszanka piasku i ziemi bez nawozu z warstwą suchych liści. Wentylacja musi być dobra, a w terrarium nigdy nie może panować wilgotne, stojące powietrze.

TEMPERATURA

W dzień w terrarium powinno być 22-28 °C, a małe ciepłe miejsce pod lampą lub na kamieniu może osiągać 28-32 °C. W nocy temperatura powinna spadać do 15-18 °C, jak w klimacie śródlądowym, gdzie noce są wyraźnie chłodniejsze niż dni.

Zimą gatunkowi można zapewnić chłodny okres spoczynku trwający 6-10 tygodni w temperaturze 10-15 °C bez ciepłego miejsca, co odpowiada chłodnym zimom w obszarze występowania. Te wartości zapożyczono od pokrewnych gatunków i z danych klimatycznych. Zawsze mierz temperaturę termometrem cyfrowym i unikaj długotrwałego ciepła powyżej 32 °C.

WILGOTNOŚĆ I WODA

Powietrze powinno być stosunkowo suche, około 30-50 %. Zraszaj lekko korę i liście wieczorem 1-2 razy w tygodniu, aby zwierzę mogło pić krople, i pozwól, by wystrój w ciągu dnia znów wysechł. Podłoże ma być suche. Postaw też płytką miseczkę ze świeżą wodą, którą regularnie wymieniasz.

Stała wilgoć i stojące powietrze prowadzą do pleśni i problemów ze skórą i nie pasują do zwierzęcia z półsuchego klimatu.

OŚWIETLENIE I UVB

Hesperoedura reticulata jest aktywny nocą i w dzień pozostaje w ukryciu, więc nie ma dużego zapotrzebowania na UVB. Słabe oświetlenie UVB dla gatunków cieniolubnych (strefa Fergusona 1) nad częścią terrarium jest opcjonalne i może być korzystne, o ile nie brakuje cienia i kryjówek. Długość dnia zmienia się wraz z porami roku: około 12-13 godzin latem i 10 godzin zimą, sterowana programatorem czasowym. Noc musi być ciemna.

Czytaj więcej: Światło i UVB

ŻYWIENIE

Hesperoedura reticulata żywi się owadami i innymi drobnymi stawonogami. W terrarium sprawdzają się świerszcze, małe szarańcze, karaczany i ćmy. Ofiara nie może być szersza niż odległość między oczami zwierzęcia.

Dorosłym podawaj 2-3 owady 2-3 razy w tygodniu, a młodym trochę co drugi dzień. Oprószaj karmę wapniem, regularnie wapniem z D3, a od czasu do czasu preparatem multiwitaminowym. Niezjedzone owady usuń następnego ranka. Dokładny rytm karmienia nie jest udokumentowany dla tego gatunku i został zapożyczony od krewniaków.

Czytaj więcej: Zwierzęta karmowe: utrzymanie i hodowla Czytaj więcej: Wapń, witaminy i suplementy

ZACHOWANIE I OBCHODZENIE SIĘ ZE ZWIERZĘCIEM

Hesperoedura reticulata jest płochliwy i szybki, najlepiej nadaje się do obserwacji, a nie do brania na ręce. Jest aktywny nocą i pokazuje się dopiero po zgaszeniu światła. Trzymaj każdego gekona osobno albo parę w większym terrarium, i tylko wtedy, gdy jest dużo kryjówek. Dwóch samców nie wolno trzymać razem. Branie na ręce powinno być rzadkie i krótkie, ponieważ ogon może zostać odrzucony, a nie odrasta już w tej samej postaci.

Rozmnażanie

DOJRZAŁOŚĆ PŁCIOWA I OKREŚLANIE PŁCI

Różnice płciowe i wiek osiągnięcia dojrzałości płciowej nie są udokumentowane dla *Hesperoedura reticulata*. U pokrewnych gekonów samce mają zgrubienie u nasady ogona i pory przedkloakalne; można się spodziewać tego samego również tutaj, ale nie zostało to potwierdzone. Przeznaczaj do rozrodu wyłącznie zwierzęta w pełni dorosłe i w dobrej kondycji.

GODY I KOPULACJA

Sezon godowy nie jest udokumentowany. Klimat Wheatbelt cechują chłodne zimy i gorące lata, a u krewniaków z chłodniejszych rejonów kilkutygodniowy chłodny spoczynek zimowy daje lepsze wyniki rozrodu. Po spoczynku podnosi się ponownie temperaturę i zwiększa karmienie, a parę łączy się w terrarium samicy. Uważaj na ugryzienia i rozdziel zwierzęta, jeśli samica jest zestresowana.

SKŁADANIE JAJ I ZNIESIENIA

Wielkość zniesienia nie jest udokumentowana dla tego gatunku. Krewniacy z tej rodziny składają najczęściej 1-2 jaja o skórzastej skorupce w jednym zniesieniu i to samo zakłada się tutaj. Liczba zniesień w sezonie nie jest udokumentowana. Jako miejsce do składania jaj postaw w terrarium mały plastikowy pojemnik z wejściem i 3-4 cm lekko wilgotnej mieszanki piasku i włókna kokosowego. Przez cały sezon zapewnij samicy dużo wapnia i owadów.

INKUBACJA

Czas inkubacji nie jest udokumentowany dla tego gatunku. U blisko spokrewnionych gekonów wyklucie następuje po około 60-80 dniach w temperaturze 25-28 °C i te wartości zapożyczono tutaj. Umieść jaja do połowy w lekko wilgotnym wermikulicie lub perlicie w zamkniętym pojemniku z małymi otworami wentylacyjnymi, nie obracając ich, i utrzymuj stałą temperaturę.

Czytaj więcej: Inkubacja jaj

ODCHÓW MŁODYCH

Odchów młodych nie jest udokumentowany dla *Hesperoedura reticulata*. U krewniaków młode mają kilka centymetrów długości i początkowo żywią się zapasem żółtka, a następnie przyjmują małe owady, takie jak muszki owocowe i małe świerszcze oprószone wapniem. Trzymaj młode pojedynczo w małych pojemnikach z suchymi kryjówkami i zraszaj lekko co drugi dzień.

Zdrowie i częste błędy

Brak konkretnej wiedzy o chorobach *Hesperoedura reticulata*. Typowe problemy u gekonów z suchych siedlisk to:

- Zbyt wysoka wilgotność i stojące powietrze, które prowadzą do grzybic i problemów ze skórą.
- Za mało wapnia i witaminy D3, co powoduje miękkie kości i drżenie, zwłaszcza u młodych i samic rozrodczych.
- Resztki wylinki na palcach i końcu ogona. Podczas linienia zapewnij lekko wilgotną kryjówkę.
- Odrzucony ogon po braniu na ręce lub walce.
- Długotrwałe ciepło powyżej 32 °C, które stresuje zwierzę przyzwyczajone do chłodniejszych nocy.

Zgłoś się do weterynarza z doświadczeniem w leczeniu gadów, jeśli gekon traci na wadze, nie je przez kilka tygodni lub wydaje się osowiały.

Czytaj więcej: Wilgotność, zraszanie i wentylacja

Zawsze pytaj kogoś, kto się zna

Ten poradnik to dobry punkt wyjścia, ale nie zastąpi doświadczenia. Zwierzęta są różne, a wielu najważniejszych rzeczy można się nauczyć tylko od ludzi, którzy od lat hodują dany gatunek. Porozmawiaj z hodowcą, doświadczonym terrarystą lub weterynarzem, który zna gady i płazy, zanim kupisz zwierzę - i ponownie, gdy coś wygląda niepokojąco.